

ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ В ПРОЦЕСІ ХОРЕОГРАФІЧНОГО НАВЧАННЯ

Зміни, що відбуваються в соціально-економічній, політичній та культурній сферах України, актуалізують проблему всебічного гармонійного розвитку дитини. У її вирішенні суттєве місце належить питанням, пов'язаним із залученням підростаючого покоління до естетичного досвіду людства, освоєння й використання естетичних цінностей, активної художньо-творчої діяльності.

У Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті, у Державній комплексній програмі естетичного виховання зазначається, що саме в системі освіти цілеспрямовано, послідовно й ефективно здійснюється естетичне виховання дитини, яка здатна сприймати, розуміти та використовувати художньо-естетичні цінності в житті та мистецтві. Тож сучасна школа спрямовує свої зусилля на те, щоб забезпечити належним чином процес естетичного виховання учнівської молоді, створити педагогічні умови, які б сприяли підвищенню рівня їхньої естетичної вихованості. Вирішення цих завдань можливе за умов залучення дітей до хореографічної діяльності, у процесі якої відбувається емоційно-почуттєвий, культурно-творчий розвиток особистості.

Серед предметів художньо-естетичного циклу, у процесі вивчення яких здійснюється естетично-творчий розвиток учнів, одне з головних місць належить хореографії. Хореографічне мистецтво здатне задовольнити прагнення особистості до естетичного зростання, поєднати її внутрішній і зовнішній світ, активізувати творчу уяву та емоційні реакції дитини. Хореографія, що спирається на музично організовані, умовні, образно-виразні рухи людського тіла, сприяє формуванню емоційної сфери

особистості, втіленню в танцювальних рухах особливостей її характеру, формуванню в неї духовних цінностей.

Видатні педагоги минулого К. Ушинський, А. Макаренко, С. Русова, В. Сухомлинський, та ін. досліджували важливість ігрової хореографічної діяльності в процесі виховання школярів.

Питання сучасної теорії хореографічного виховання через ігрову діяльність висвітлені в роботах О. Мартиненко, Т. Морозовської, О. Таранцевої, В. Нілова та ін.

Хореографічна творчість є одним із засобів всебічного розвитку особистості. Саме хореографічне мистецтво успішно реалізує розвиток зорових, слухових і рухових форм чуттєвого і емоційного сприйняття світу, знімає розумову втому і дає додатковий імпульс для розумової діяльності.

Хореографічне виховання людини слід починати з дитинства за допомогою систематичних уроків [4, с. 8].

Ігри довгі роки залишаються головним і улюбленим заняттям всіх дітей. Але гра це не тільки розвага. Вона цінна ще й тим що її можна використовувати для розвитку дитини, так як в ній закладені величезні виховні можливості. Правильно використовуючи ігри можна багато чого домогтися у вихованні дітей. Ігрові прийоми використовуються скрізь і в навчанні дітей математиці, мові, на музичних, фізкультурних заняттях і т.д. Дитина моделює в грі свої відносини з навколишнім світом. Гра використовується як метод навчання розвитку та виховання. Роль ігор в навчанні видозмінюється в залежності від віку, творчих здібностей дітей та хореографічної підготовки.

Об'єднуючи багатий світ ігор з навчанням, ми отримуємо можливість зробити цікавим вивчення будь-яких непотрібних з точки зору дитини рухів, комбінацій, навчальних завдань. Здійснюючи в ігровій формі, керівництво їх роботою ми викликаємо у дітей бажання опанувати

пропонованим навчальним матеріалом без опору з їхнього боку, доставляючи дитині задоволення.

На значному потенціалі музично-ігрової діяльності у розвитку творчих здібностей учнів наголошував і відомий український композитор, хоровий диригент, хореограф, фольклорист і педагог В. Верховинець. Свідченням цього є розгляд створеної ним збірки “Весняночка” [1], в яку органічно ввійшли ігри, здатні зайняти важливе місце у процесі художньо-творчого розвитку дітей. Рухливі музичні ігри є унікальним синтезом народної традиції, творчої імпровізації, художньої образності та ігрової доступності.

Працюючи з дітьми, важливо постійно проводити музично-ритмічні ігри, а також створювати ігрову ситуацію самого заняття, що підвищує емоційність та інтерес дітей до навчання. Гра є дієвим засобом всебічного розвитку дітей. Під час гри дитина задовольняє своє “найсильніше бажання – рухатися”. На думку В. Верховинця, “гра є наймиліша хвилинка, котрої потрібно дитині для всебічного виховання її молоденького тіла, розуму та її індивідуальних здібностей” [1, с. 6]. Граючись, дитина зосереджує увагу, а це є початком виховання сильної волі, вчиться спостерігати, оцінювати загальну обстановку, самостійно приймати рішення. Ігри виховують дружні, товариські взаємини, доброзичливість і ввічливість, сприяють зміцненню дитячого колективу. Під час гри у дітей виникає потреба співробітництва, необхідність виконання певних правил. Вони привчаються володіти власними почуттями, вчать спілкуватися. Це сприяє формуванню морально-етичних принципів і норм поведінки. Рухлива хореографічна гра не лише знайомить з національними традиціями, але й має велике педагогічне значення. Про це згадував ще К. Ушинський, який закликав “звернути увагу на народні ігри, розробити це багате джерело, організувати їх і створити з них чудовий і могутній виховний засіб” [2, с. 169].

Ігрова якість по-різному розкривається у всіх формах танцю. Найбільш виразно його можна спостерігати, з одного боку в хороводі і в фігурному танці з іншого – в сольному танці, одним словом, там, де танець є видовище або ж ритмічний лад і рух, як, наприклад, в менуеті або кадрилі. При постановці танців з дошкільнятами та молодшим шкільним віком часто бувають включені в роботу будь-які предмети, атрибути, бутафорія і. т. д., що надає особливу яскравість грі на сцені і сюжетної лінії танцю. Процес гри полегшує процес запам'ятовування і освоєння вправ дошкільнятами і молодшими школярами, а також викликає інтерес до занять. Враховуючи, що основним видом діяльності дитини є гра, весь матеріал подається дітям через образ, характер.

З цього випливає, що головним другом і помічником педагога хореографа в роботі з дітьми є гра. А важливою умовою успішного керівництва творчими іграми є вміння педагога завойовувати довіру дітей, встановлювати з ними творчий контакт.

Список використаних джерел

1. Верховинець В.М. Весняночка. Ігри з піснями для дітей дошкільного і молодшого шкільного віку / В.М.Верховинець. – К. : Муз. Україна, 1989. – 343 с.
2. Ушинський К.Д. О народности в общественной воспитании / К.Д. Ушинский // Педагогические сочинения : [в 11 т.] – М. – Л. : Изд-во АПН РСФСР, 1948. –Т. 3. – 284 с.
3. Колногузенко Б.М. Хореографічне мистецтво / Колногузенко Б.М. – Х.: ХДАК, 2008. – 224 с.
4. Шевчук А. Дитяча хореографія / Антоніна Шевчук – К.: Шкільний світ 2008. – 126 с.